

Az építési helyszín berendezése

---

dr. Neszmélyi László
BME Építéskivitelezési és Szervezési
Tanszék

MOTTO

A helyszín berendezési terv nem azért készül, hogy mindazt amit ennek során beterveztünk meg is építsük, hanem hogy ezek elhelyezésére, a funkció ellátására a későbbiekben a konkrét igény felmerülése esetén ezt ki tudjuk elégíteni.

E tevékenységünk során megépített szerkezeteket, ellátott funkciókat csak igen kis mértékben tudjuk plusz költségként érvényesíteni a vállalási árunkban, így ezek nagy része a nyereségünket terheli

Az építési helyszín jellegzetességei

- **A termék helyhez kötött**
- **Nincs fedél felettünk**
- **A kialakítandó „üzem” ideiglenes**

A létesítmények jellege

- **Pontszerű**
- **Vonalas**

Organizációs térkép vázlat (1:1000, 5000)

Áttekintő információk az építési terület földrajzi környezetéről

- **A megközelítés lehetőségei –anyagellátás, szállítás,**
  - **utak, ideiglenes utak létesítésének lehetőségei,**
  - **vasúti kiszolgálás lehetősége,**
  - **anyagnyerőhelyek,**
- **víz- és energiaellátás**
  - **víznyerési lehetőségek,**
    - **hálózatról,**
    - **nyíltvízről,**
    - **fúrt kútról**
  - **elektromos energia**
    - **kisfeszültségű,**
    - **középfeszültségű hálózatok**

Vázlatos organizációs elrendezési terv (1:500, 1:1000)

Vázlatosan tartalmazza az építési területen elhelyezendő, az építést kiszolgáló elemeket

- **Az épülő létesítmény kontúrjait,**
- **A szállítási utak nyomvonalát,**
- **A nagygépek elhelyezését (pl. daru),**
- **A segédüzemek helyét,**
- **A tárolóterületeket, raktárakat és**
- **A felvonulási épületeket.**

Részletes organizációs terv (1:100, 1:500)

Az építést kiszolgáló létesítmények kialakítását részletesen kidolgozva tartalmazza.

- **A nagygépek és kapcsolódó elemeinek pontos elhelyezkedését,**
- **A segédüzemeket belső kialakításukkal,**
- **A raktárakat, raktári területeket funkciójukkal megjelölve,**
- **A felvonulási épületek részletes terveit,**
- **Az úthálózat és a leálló rakodó sávok pontos méreteit,**
- **Az energiaellátással kapcsolatos berendezések (trafó),**
- **A vezetékek elhelyezésének és a térvilágítás terveit,**
- **A vízellátással kapcsolatos létesítmények kialakítását, vezetékeinek nyomvonalát, a víznyerőhelyeket,**
- **A felszíni vizek és a szennyvizek elhelyezésével, kezelésével kapcsolatos létesítményeket.**

Organizációs állapottervek (1:100, 1:500)

Az építés fő fázisaiban építés jellemzőinek figyelembevételével tartalmazza

- **A gépeket,**
- **A tárolandó anyagokat**
- **A depóniákat**
- **Az adott fázisban meglévő segédüzemeket**
- **A szállítási járműnyomokat**
- **Az elektromos ellátási módot**
- **A vízellátás kialakítását**
- **(Általában vázlatos, vagy a részletes organizációs terv kidolgozási mélységének megfelelően.)**

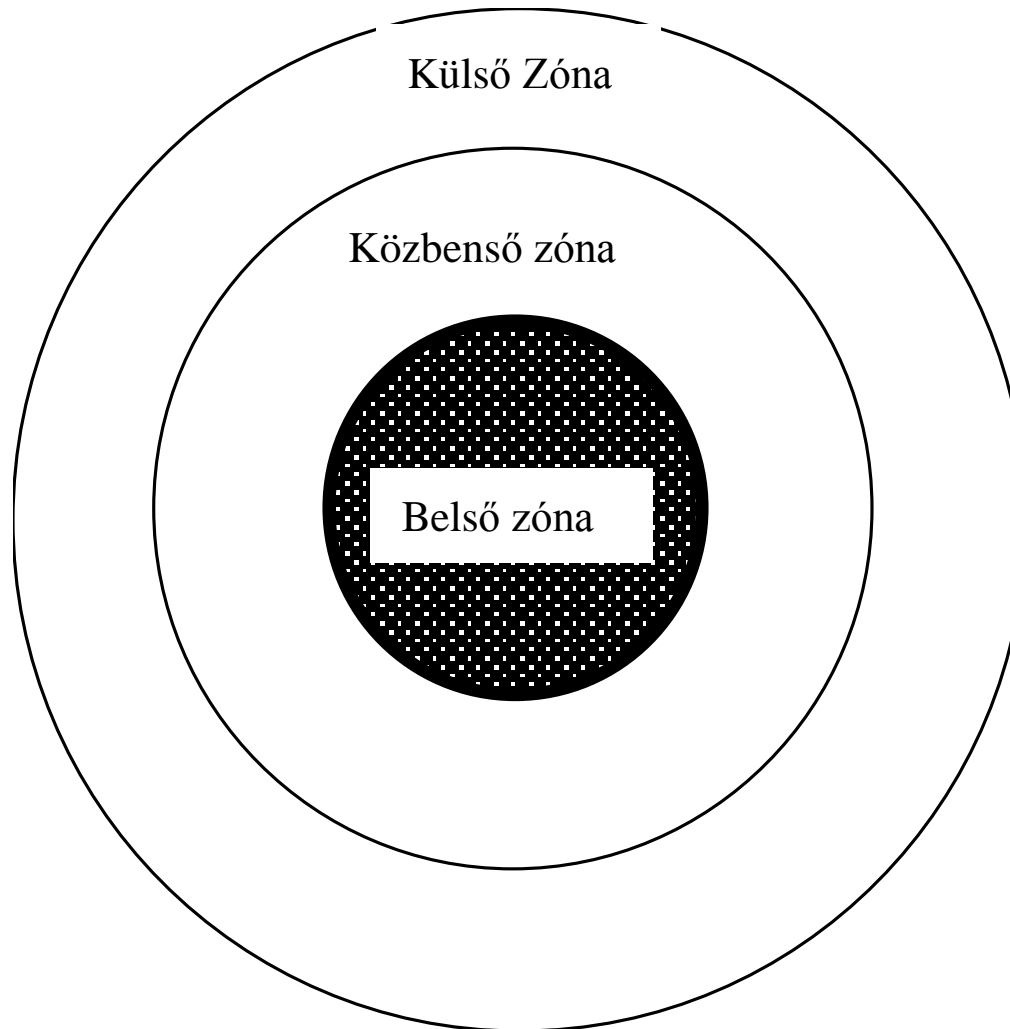
Munkafolyamatok elrendezési terve (1:100, 1:50)

Az egyes kiemelten bonyolult munkafolyamatok esetében részletesen tartalmazza a munkafolyamatnál alkalmazott eszközöknek, anyagoknak elhelyezését, ezek mozgását. (jellemzően emelési munkák esetén készül).

Az építési helyszín berendezéseinek elemei

- **Építmény**
- **Nagygépek**
- **Segédüzemek**
- **Raktárak, rakterületek**
- **Az építés irányítás helyiségei**
- **A szociális ellátás létesítményei, helyiségei**
- **Úthálózat**
- **Elektromos hálózat**
- **Vízálózat**
- **Felszíni vízelvezetés –csatorna**

Az elemek egymáshoz való viszonya

Az építési helyszín berendezéseinek elemei

- **Építmény**
- **Nagygépek**
- **Segédüzemek**
- **Raktárak, rakterületek**
- **Az építés irányítás helyiségei**
- **A szociális ellátás létesítményei, helyiségei**
- **Úthálózat**
- **Elektromos hálózat**
- **Vízálózat**
- **Felszíni vízelvezetés –csatorna**

Jellege

- **Pontszerű –telepített „fix” erőforrások**
- **Vonalas –a folyamatokat végző erőforrások térben eltérő helyen**

Az építés tartama

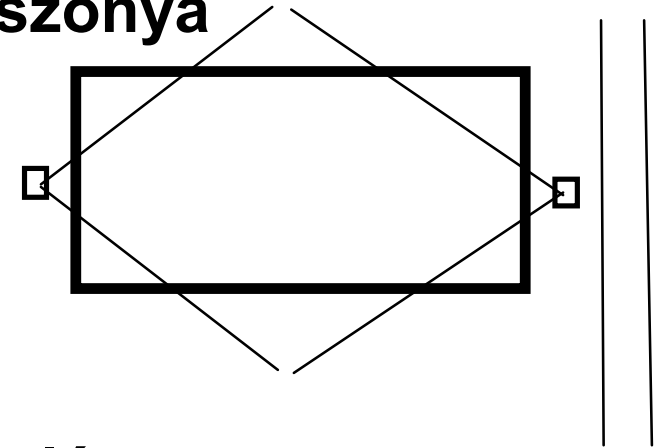
- **Rövid –kis költségű, igénytelen**
- **Hosszú –magasabb kiépítettségű, jobb infrastruktúra**

Az építményen folyó munkák fajtáinak változási sebessége, az építési állapotok tervei

Toronydaruk

- A bedaruzott terület nagysága
- Több daru egymáshoz való viszonya
- Gém magassága
- Gém hatásos emelési területe
- Daru szerelhetősége
  - Alapkeret rögzítése
  - Gém szerelése –kifektetés
  - Kúsztatás –autódarus szerelés
- Daruzott területre eső egyéb létesítmények

Helyszínberendezés – Telepített nagygépek

Helyszínberendezés – Telepített nagygépek

Helyszínberendezés – Telepített nagygépek

Helyszínberendezés – Telepített nagygépek

Helyszínberendezés – Telepített nagygépek

Helyszínberendezés – Telepített nagygépek

Helyszínberendezés – Telepített nagygépek

Építési anyagfelvonók

- A feladás helyének megválasztása
- Az épületbe való beadás hosszú időn keresztül való biztosítása

Helyszínberendezés – Telepített nagygépek

Építési anyagfelvonók

Helyszínberendezés – Telepített nagygépek

Egyéb nagygépek

- Az elfoglalt terület mértékének felmérése (pl. szádfalverő), az egymás mellett elhelyezkedő folyamatok térbeli viszonya (ld. féléves feladat: szádfalverés, szádfal előtt föld fejtése)
- A gép kiszolgálásához szükséges terület, illetve a gép által kitermelt anyag elhelyezéséhez szükséges terület nagysága (pl. pontalapok földkiemelése, alaptest elhelyezés, földvisszatöltés).

Helyszínberendezés – Segédüzemek

Jellemzően jelentős az építési helyen kívüli feladatvégzés, csak kisebb mennyiségű munka marad a helyszínen. Így az

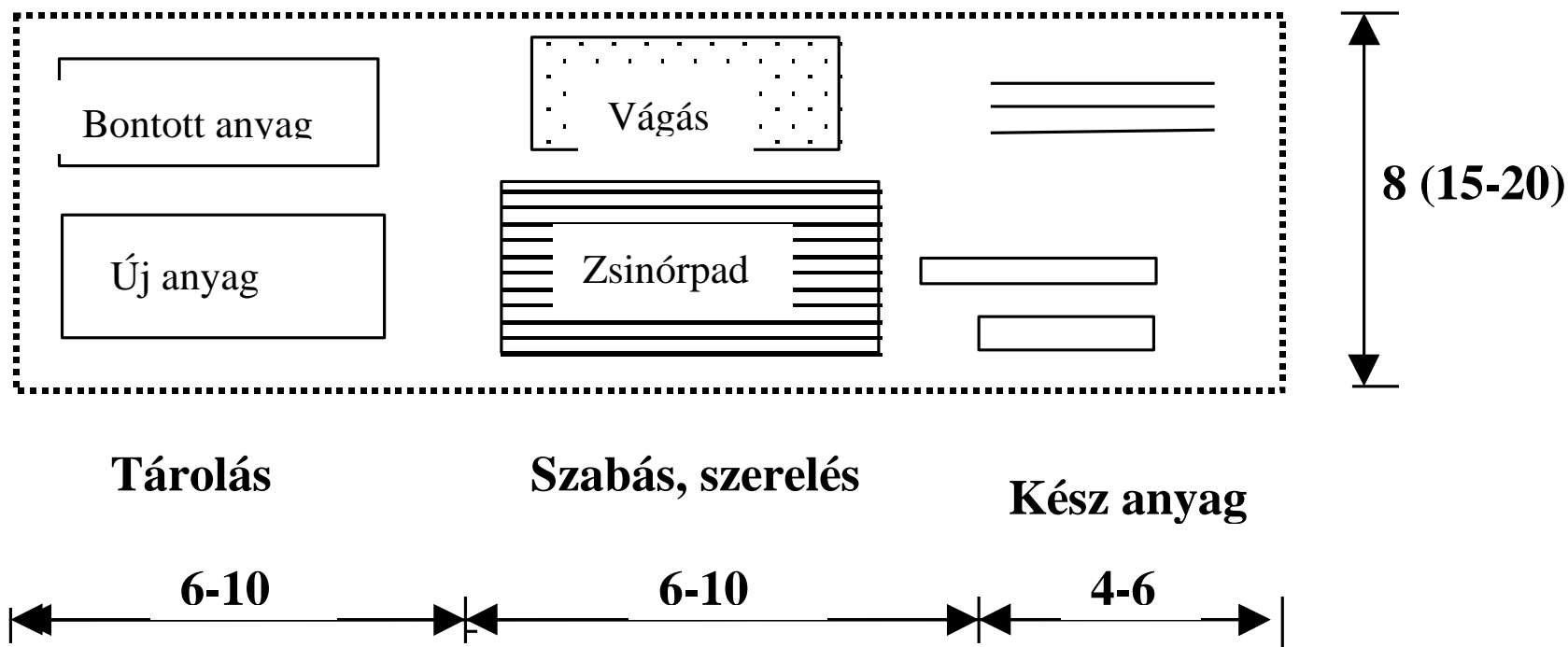
- **Ácstelep**
- **Betonacél feldolgozó és szerelő üzem (vastelep)**
  - *Betonüzem*
  - *Előregyártó telep*
  - *Mész- és habarcsüzem*
- **Csak speciális raktárakként jelennek meg a**
  - *Csőszerelő*
  - *Villanyszerelő*
  - *Klíma és légtechnikai szerelő*
  - *Bádogos „műhelyek”.*
  - *Nem jellemző az asztalos, szigetelő, festő-mázoló üzem.*

DE! Igény esetén a munkahelyen területet kell biztosítani!!

ÁCSTELEP

- Jelentősége a zsalurendszerek elterjedésével csökken.
- Előfordulását növeli a „fantázia dús” építészeti tervek terjedése.

Jellemző munkahelyi ácstelep

Tárolás

- Alátét elemeken (pl. beton), szellőztetve
- Fűrészárú (6 m)
- Gömbfa (ritkán!) (4-10 m)

Vágás

- Fedett szín alatt
- Szalagfűrész
- Körfűrész (elhelyezése úgy, hogy minden méret szabható legyen)

Szerelés

Zsinórpád

- sík, általában deszkázott felület
- mérete a készülő szerkezet méreteitől függ

Kész elemek tárolása

Közművek

- Elektromos energia –földkábel
- Vízellátás –tűzcsap

Út- és térburkolat

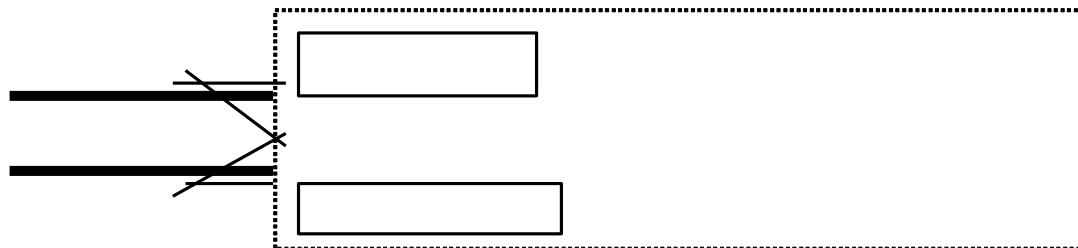
- szemcsés anyag
  - zuzalék
  - örölt beton
  - mart aszfalt (tartósabb telepítés esetén)
  - egyéb sármentes olcsó megoldás

Kerítés

Logisztika

Logisztika

- **Beszállítás**

- **Készelemek kiszállítása**
  - kézzel emelhető elemek esetében mint beszállítás
  - toronydaru hatósugarában !!!

Rendszer zsaluk alkalmazása esetében

- **Funkciója**
  - **elemek, alkatrészek tárolása**
  - **táblásítás**
  - **tisztítás, kezelés**
- **Kialakítása**
  - **kerített terület**
  - **konténerekben tárolt kötő és kiegészítő elemek**
  - **daru hatósugarában**

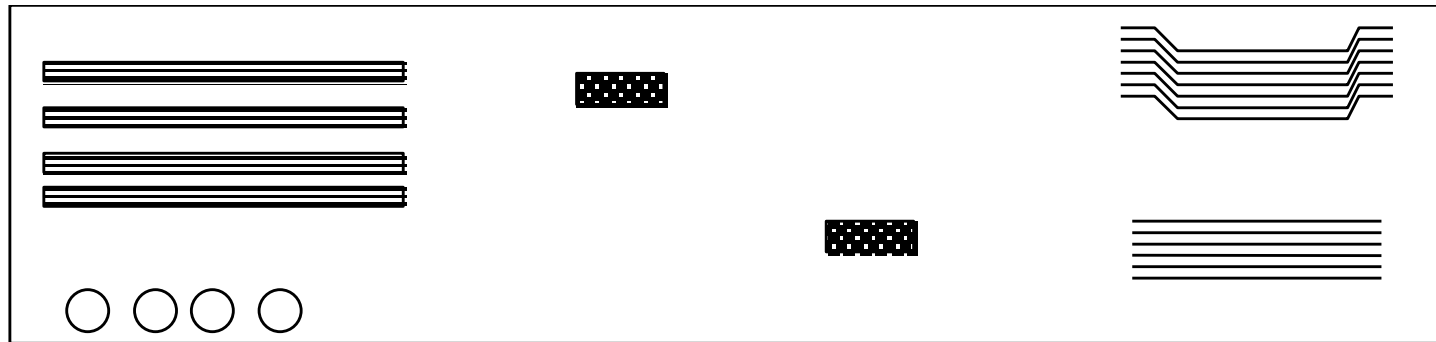

VASTELEP

- A központi betonacél üzem a jellemző, de
- gazdaságossági okok miatt előfordul a munkahelyen is !!

Munkahelyi vastelep

Tárolás

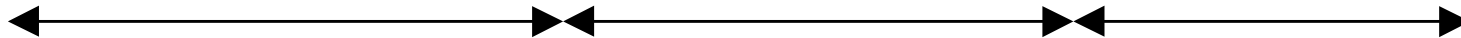
Egyengetés, vágás, hajlítás

Tárolás

8-12

8-12

6-8

Tárolás

Szállítás

- Szálban (12 m) egyenesen
- Szálban hajlítva
- Tekercsben

Raktározás

Átmérőként és minőségként elkülönítve

Vágás-hajlítás

Vágógép(ek), hajlító gép

Soros

Átlapolt

Szerelés

Asztalokon

Armatúra tárolás

- Földön
- Fa staflikon

Közművek

Elektromos energia

- földkábel
- csatlakozó szekrények

Vízellátás

tűzcsap (nem feltétlenül)

Út- és térburkolat

- szemcsés anyag, vagy
- egyéb sármentes megoldás

Kerítés - nem kell

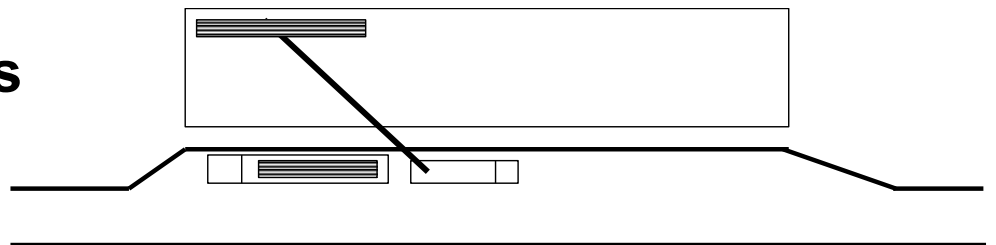
Megközelítés

Nyersanyag beszállítás

- Autódaru
- Toronydaru

Szerelt armatúrák elszállítása

Toronydaru (esetleg autódaru)

Helyszínberendezés – Segédüzemek – Vastelep

Helyszínberendezés – Segédüzemek – Vastelep

Helyszínberendezés – Segédüzemek – Vastelep

Helyszínberendezés – Segédüzemek – Vastelep

BETONÜZEM

Nem jellemző, ha mégis, kis teljesítményű beton telep, általában csillag rendszerű.

Funkcionális részei

- Keverőgép, állvány, adagolófal
- Cementsiló(k)
- Csillagdepónia

Csillagdepóniás betonüzem

Csillagdepóniás betonüzem

Soros betonüzem

Torony rendszerű betonüzem

Közművek

- **Elektromos energia: nagy áramigény, lehetőleg önálló ágon táplálva.**
- **Vízellátás: nagy pillanatnyi fogyasztás**

Út- és térburkolás

- **Megközelíthető csillagdepónia – körbejárható**
- **Cementfogadás megoldása –leállási lehetőség**
- **Mixer kiszolgálás –keverő állvány magasság**
- **Depónia alatti burkolat**

RAKTÁROZÁS

Befolyásolja

- **Az építési helyszín jellege, helye (ld. Belváros)**
- **Az anyag felhasználásának üteme**
- **A szállítási tartalékidő mértéke**
- **Beszerezés megbízhatósága**
- **Pénzügyi kondíciók**
- **A tárolandó mennyiség abszolút értéke**

Tárolási norma

$$F=(V/n)*k \text{ ahol}$$

F helyszükséglet (m²)

V tárolandó anyagmennyiség
(termékegység)

n tárolási norma

k a kieső, de a tároláshoz szükséges
területek miatti növelő tényező

Raktárak

- **zárt**
- **nyitott színek**
- **nyílt rakterületek**
- **különleges raktárak**

Zárt raktárak

- **jellemzően konténerek,**
- **esetleg szerelt épületek, vagy**
- **a meglévő épület elkészült részei**

Nyitott színek

ideiglenes építmények (körülkerítve!)

Nyílt rakterület

burkolva és/vagy kerítve

Különleges raktárak

Különféle biztonságtechnikai előírások

Helyszínberendezés – Felvonulási épületek

Funkció

- építésirányítás
- szociális helyiségek

Kialakítás

- konténer
- ideiglenes szerelt építmény
- meglévő épület elkészült részei

Építésirányítás

- munkahelyek
- Tárgyalók

Öltöző – étkező, szociális (létszámtól függ a méret)

- konténer
- lakókocsi
- esetleg szerelt épület.

WC

- konténerbe ill. szerelt épületbe telepített
- mobil

Helyszínberendezés – Felvonulási épületek

Helyszínberendezés – Felvonulási épületek

Helyszínberendezés – Felvonulási épületek

Helyszínberendezés – Felvonulási épületek

Helvszínberendezés – Felvonulási épületek

Helyszínberendezés – Felvonulási épületek

Helyszínberendezés – Kerítés

Helyszínberendezés – Kerítés

Helyszínberendezés – Kerítés

Helyszínberendezés – WC

Helyszínberendezés – WC

IDEIGLES UTAK

Az építés minden fázisában biztosítani kell a közlekedés lehetőségét, ha nem is épül meg az ideiglenes út!

Vízszintes vonalvezetés

- **egynyomú**
- **körbejárható**
- **az építési területre egy zárható, ellenőrzött bejárat**
- **megfordulás fordulóokban, szükség esetén Y fordulóban**
- **jármű forgalomtól függő R_{min} (általában 12-14m)**
- **nyombővítés (!)**

Keresztmetszeti kialakítás

- **nyomszélesség**
  - **egy nyom esetén 3 m**
  - **két nyom esetén 5.5-6 m**
- **leálló 2.5m**
- **nyombővítés (!)**
  - **tengelytáv**
  - **fordulási sugár, középponti szög**

Magassági vonalvezetés

Pályaszerkezet

Telepítés tartóssága!!

- **szemcsés anyag**
- **cement stabilizáció**
- **útpálya elemek**
- **(végleges úthálózat)**

Az építési terület energia igénye

$$P = e_g \cdot \sum(P_g) + e_f \cdot \sum(P_f) + e_{kv} \cdot \sum(P_{kv}) + e_{bv} \cdot \sum(P_{bv}) + e_{kg} \cdot \sum(P_{kg})$$

ahol

P_g nagy gépi berendezések teljesítményigénye

e_g nagy gépi berendezések egyidejűségi szorzója

P_f felvonulási épületek teljesítményigénye

e_f felvonulási épületek egyidejűségi szorzója

P_{kv} külső világítás teljesítményigénye

e_{kv} külső világítás egyidejűségi szorzója

P_{bv} belső világítás teljesítményigénye

e_{bv} belső világítás egyidejűségi szorzója

P_{kg} kisgépek teljesítményigénye

e_{kg} kisgépek egyidejűségi szorzója

Az e értéke függ

- az igény jellegétől
- a berendezések számától

ELEKTROMOS ENERGIA ELLÁTÁS

(Szaktervező feladata, a mérnök csak a feltételeket adja meg)

A fontosabb kiindulási adatok

- az egyes fogyasztók helye
- csatlakozási teljesítménye
- névleges feszültsége
- az építés mely fázisában jelentkezik az igény

A tervnek tartalmaznia kell

- az energia vételezés módját
- mérésének, módját, helyét, elszámolását
- az elosztó hálózat kialakítását (légkábel, földvezeték)
- a csatlakozási lehetőségeket

Energia beszerzés lehetőségei

- **kisfeszültségű (0,4 kV)**
- **középfeszültségű (10-35 kV)**

A hálózat kialakítása

- **légvezeték**
- **Földkábel**

A hálózat elemei

- **transzformátor**
- **fogyasztásmérő**
- **főkapcsoló**
- **elosztó hálózat**

Csatlakozás a hálózatra

- **motor csatlakozókkal**
- **csatlakozó szekrényekkel**

Helyszínberendezés – Elektromos energia ellátás

Helyszínberendezés – Elektromos energia ellátás

Helyszínberendezés – Elektromos energia ellátás

Helyszínberendezés – Elektromos energia ellátás

Helyszínberendezés – Elektromos energia ellátás

Vízellátás

Vízigények fajtái

- Ivó- és használati (minőségi)
- Technológiai (mennyiségi)
- Egyéb (tűzivíz stb.)

Vízigény

$$Q_n = Q_{\text{hasznos}} + Q_{\text{techn}} + Q_{\text{egyéb}}$$

Víznyerési módok

- Meglévő vízellátó hálózatról (közcső)
- Felszíni vízkészletből
- Felszín alatti vízkészletből

Mérés

Szakaszolás (lezárás)

Csatornázás

Szennyvíz jellege

- „Házi” jellegű szennyvíz
- Technológiai- ill. ipari szennyvíz
- Csapadékvíz (lokálisan és helyileg is)

Elvezetése

- Rendelkezésre álló közcsatorna
  - Egyesített (házi+csapadékvíz is)
  - Elválasztott (osztott)
- Szennyvízmedencék - ülepitők - derítők

Helyszínberendezés – Szennyvíz elvezetés

Csatornázás

Szennyvíz jellege

- „Házi” jellegű szennyvíz
- Technológiai- ill. ipari szennyvíz
- Csapadékvíz (lokálisan és helyileg is)

Elvezetése

- Rendelkezésre álló közcsatorna
  - Egyesített (házi+csapadékvíz is)
  - Elválasztott (osztott)
- Szennyvízmedencék - ülepitők - derítők

Helyszínberendezés – Szennyvíz elvezetés

Helyszínberendezés – Hulladék kezelése

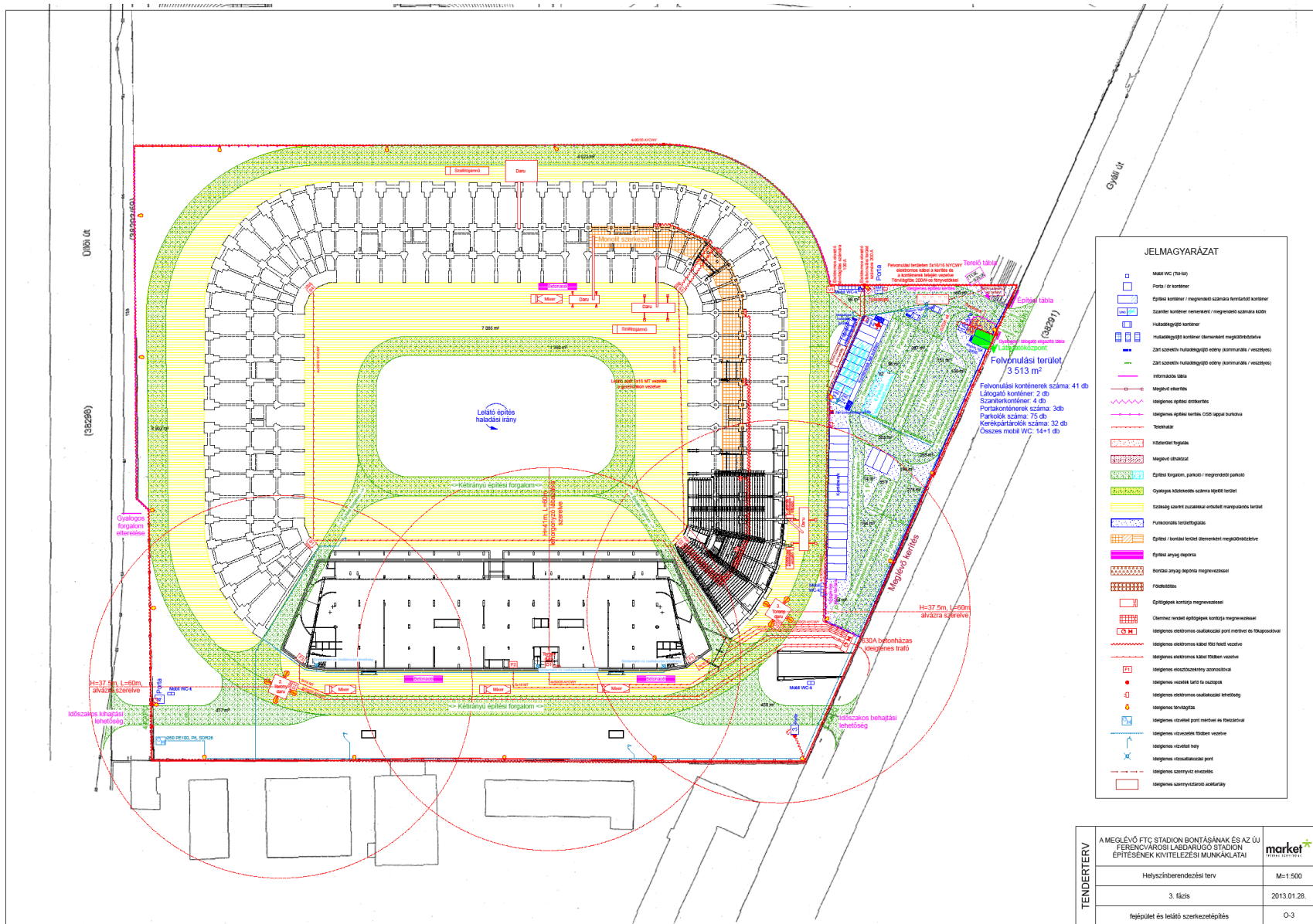

Helyszínberendezés – Hulladék kezelése

Helyszínberendezés – egy fázisterv

Helyszínberendezés – Belvárosi környezet

Helyszínberendezés – Belvárosi környezet

Helyszínberendezés – Belvárosi környezet

Helyszínberendezés – Belvárosi környezet

Helyszínberendezés – Belvárosi környezet

Helyszínberendezés – Belvárosi környezet

**HÁT! Ennyi fért bele.
Köszönöm**